

**Europos regionų
komitetas**

RESOL-VII/004

139-oji plenarinė sesija, 2020 m. birželio 30 d. – liepos 2 d.

REZOLIUCIJA

**Europos regionų komiteto
2020–2025 m. prioritetai**

Žmonėms artimesnė Europa pasitelkiant kaimus, miestus ir regionus

Europos regionų komiteto rezoliucija – Europos regionų komiteto 2020–2025 m. prioritetai. Žmonėms artimesnė Europa pasitelkiant kaimus, miestus ir regionus

Europos regionų komitetas (RK) yra ES sutartyse įtvirtinta politinė asamblėja, instituciniu lygmeniu atstovaujanti visoms teritorinėms sritims, regionams, miestams ir savivaldybėms.

Europos Sąjunga, kurioje atsižvelgiama į vietos ir regionų poreikius ir rūpesčius, padidina demokratinį teisėtumą, stiprina atsakomybę ir sukuria didesnę pridėtinę ES politikos vertę ir veiksmingumą vietoje, taip teikdama naudą piliečiams. Šiuo tikslu Europos regionų komitetas glaudžiai bendradarbiauja su Europos Komisija, Europos Parlamentu ir Europos Sąjungos Taryba, taip pat su įvairiais valdžios lygmenimis valstybėse narėse. Atsižvelgiant į dabartinę ES padėtį, šis bendradarbiavimas turi būti nuolat stiprinamas, o regionų, miestų ir savivaldybių balsas turi būti dar svarbesnis formuojant ES politiką ir rengiant teisės aktus.

Nuo krizės iki atsigavimo. Atsparios, tvarios ir darnios Europos Sąjungos kūrimas

Pastaraisiais metais Europos Sąjunga susidūrė su precedento neturinčiais iššūkiais: rimta finansų krize ir dideliu ekonomikos nuosmukiu, socialinėmis ir teritorinėmis problemomis, perėjimu prie ekologiškos ir skaitmeninės ekonomikos, nestabilumu kaimyninėse šalyse ir pasaulinėje sistemoje ir migracija. COVID-19 pandemija tapo dar didesniu ES solidarumo išbandymu ir dabar tarsi pro padidinanąjį stiklą stebimi mūsų gebėjimai susidoroti su ekstremaliosiomis situacijomis, kurios daro didelį spaudimą mūsų sveikatos, socialinėms ir viešosioms paslaugoms. Ši pastarojo meto krizė parodė, kad reikia ne tik imtis koordinuotų atsakomųjų veiksmų, kurie būtų finansuojami gerokai didesnio ES biudžeto lėšomis, bet ir toliau remti milijoną Europos vietos ir regionų valdžios institucijų, dirbančių priešakinėse gretose, kad apsaugotų piliečius ir vietos ekonomiką bei reaguotų į ekstremaliąsias situacijas¹.

Visi ES regionai ir miestai turi tapti atsparesni socialiniu, ekonominiu ir aplinkos požiūriu.

Remdamasi tinkamai finansuojamomis Europos investicijomis ES turi užtikrinti, kad jos politika ir programos atitiktų vietos bendruomenių poreikius. Miestai ir regionai yra Europos ekonomikos varomoji jėga. Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo yra labai svarbus formuojant ir įgyvendinant ES politiką, todėl ES turi labiau ir aktyviau įtraukti miestus ir regionus į Europos sprendimų priėmimo procesą, pasitelkdama praktišką ir gerai organizuotą daugiapakopį valdymo procesą. Kartu su valstybėmis narėmis ir vietos bei regionų valdžios institucijomis Europa turi paspartinti skaitmeninimo ir inovacijų pajėgumus visoje ES. Greitesniam ir teisingesniam ekonomikos atsigavimui reikia didesnio Europos solidarumo, atsakomybės ir partnerystės, kurie būtų grindžiami ES įsipareigojimu siekti ekologiško, tvaraus ir teritoriniu požiūriu subalansuoto augimo, remiančio kiekvieną regioną ir miestą.

¹ Europos regionų komiteto deklaracija „Vietos ir regionų valdžios institucijos – Europos atsako į COVID-19 krizę dalyvės“.

Todėl Europos regionų komitetas (RK) dėmesį sutelks į šiuos dabartinės penkerių metų kadencijos (2020–2025 m.) prioritetus ir pagrindines priemones:

Europos priartinimas prie jos žmonių – ES demokratijos stiprinimas ir bendradarbiavimas kuriant mūsų Sąjungos ateitį

RK uždavinys – priartinti Europą prie jos piliečių ir visais lygmenimis sustiprinti Europos demokratiją, kad būtų veiksmingiau tenkinami žmonių poreikiai ir atgautas jų pasitikėjimas Europos Sąjunga ir jos institucijomis. RK sieks užtikrinti, kad ES remtų visus regionus, miestus, miestelius ir kaimus šalinant trumpalaikes ir ilgalaikes COVID-19 pandemijos pasekmes. RK toliau gerins ES teisės aktų kokybę, geriau numatys jų teritorinį poveikį ir skatins aktyvaus subsidiarumo principą. Siekdamas įgyvendinti šią užduotį, RK pasitelks savo narių ir suinteresuotųjų subjektų teisėkūros, politikos ir strateginį darbą. Be to, RK parengs komunikacijos kampaniją, skirtą esminiam vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmeniui Europos demokratijoje, kuri apims pasirengimą konferencijai dėl Europos ateities ir indėlių į ją. Metiniu atskaitos tašku taps ir taip šio tikslo siekti padės metinis vietos ir regionų barometras, kuris bus grindžiamas patikimais statistiniais duomenimis ir visa apimančiu požiūriu, įtraukiant narius ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, ir kuris apims aukšto lygio politines diskusijas plenariniame posėdyje.

Pagal šį prioritetą RK pirmenybę teiks šioms pagrindinėms priemonėms:

1. didinti informuotumą ir vietos ir regionų lygmeniu skatinti veiksmus, susijusius su pamatinėmis ES vertybėmis – pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, kurios turi būti saugomos ir gerbiamos net ekstremaliojoje situacijoje. RK yra įsipareigojęs nustatyti tinkamą vietos ir regionų atsaką į tai, kaip veikia ES, ir bendradarbiauti su piliečiais per savo narius siekiant panaikinti atotrūkį tarp ES institucijų ir vietos bendruomenių;
2. pakartoti savo raginimą visapusiškai dalyvauti ir užtikrinti vienodą atstovavimą visuose konferencijos dėl Europos ateities organuose. Kaip ir ekonomikos ir klimato krizių atveju, pandemija parodė, kad labiau nei bet kada būtina nuodugnai apsvarstyti Europos demokratiją ir politiką, o konferencija dėl Europos ateities bus puiki proga su piliečiais ir vietos bei regionų valdžios institucijomis aptarti ES kaip projektą, taip pat iki kitų Europos Parlamento rinkimų pasiūlyti naują ES veikimo būdą, įskaitant Sutarčių persvarstymą siekiant visapusiškai įtraukti miestus ir regionus į politikos formavimo procesą;
3. raginti ES valstybes nares ir jos institucijas laikytis įsipareigojimų, dėl kurių susitarta 2007 m. Berlyno deklaracijoje ir 2017 m. Romos deklaracijoje, juos plėtoti ir stiprinti, visų pirma pripažįstant, kad užduotys ir bendradarbiavimas turėtų būti bendri visiems valdymo lygmenims, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, kad Europos Sąjunga taptų

veiksmingesnė, vieningesnė, demokratiškesnė ir atsparesnė. Galutinis bendros pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities tekstas turėtų būti priimtas laikantis institucijų bendradarbiavimo principo;

4. sukurti nuolatinio ir struktūruoto dialogo su piliečiais per vietos ir regionų valdžios institucijas modelį konferencijos dėl Europos ateities kontekste ir ne tik, kad piliečių ir ES institucijų bendravimas būtų dvikryptis. Šiuo požiūriu didžiulė patirtis ir esama geriausia praktika, susijusi su patariamąja demokratija vietos ir regionų lygmeniu, taip pat daugybė išrinktų vietos ir regionų atstovų tinklų yra labai svarbūs veiksniai ir bus RK indėlis į diskusijas dėl Europos ateities;
5. padėti vietos ir regionų valdžios institucijoms kuo geriau pasinaudoti naujomis skaitmeninių technologijų ir IRT priemonėmis. Skaitmeninės technologijos turi didelį inovacinių sprendimų potencialą mūsų laikų ekonominiams, socialiniams ir technologiniams uždaviniams spręsti. Taikant šias technologijas galima pagerinti viešųjų paslaugų teikimą, palengvinti žmonių bendravimą, naujais ir įvairiais būdais paskatinti piliečių dalyvavimą, padidinti sprendimų priėmimo proceso skaidrumą, įtraukumą, atskaitomybę ir gebėjimą reaguoti, patobulinti vietos valdymą, papildyti ir sustiprinti demokratiją. Todėl reikia gerokai padidinti skaitmeninių sistemų ir jų paslaugų teikėjų atsparumą ir nepriklausomumą;
6. skatinti įvairovę, propaguojant įtraukumo ir lygybės priemones ir užkertant kelią diskriminacijai dėl lyties², rasinės ir etninės kilmės³, religijos, negalios, amžiaus⁴ ir diskriminacijai dėl bet kokių priežasčių, taip pat kovojant su tokia diskriminacija, priimant sprendimus Europos, nacionaliniu, vietos ir regionų lygmenimis tiek RK, tiek už jo ribų;
7. aktyviai dalyvauti informuotumo didinimo ir komunikacijos kampanijoje, skirtoje kovai su lyčių stereotipais, kurią pradės Europos Komisija ir kuri taps vietos ir regionų valdžios institucijų keitimosi geriausios patirties pavyzdžiais šioje srityje platforma;
8. remti ir stiprinti mažumas Europoje, visų pirma įgyvendinant iniciatyvą „Minority SafePack“;

² Direktyva 2004/113/EB.

³ Direktyva 2000/43/EB.

⁴ COM (2008) 426 – Pasiūlymas dėl direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis principas.

9. tapti atskaitos tašku visoms Europos regionų ir vietos valdžios institucijoms, taip pat ir toms, kurioms RK neatstovaujama, stiprinant RK politinį identitetą ir ryšius bei bendradarbiavimą su pagrindinėmis politinėmis šeimomis, nacionalinėmis vyriausybėmis, regionų ir vietos lygmenimis išrinktais atstovais, Europos bei nacionalinėmis regionų ir vietos valdžios institucijų asociacijomis ir regioniniais biurais Briuselyje;
10. remti atstovaujamają demokratiją stiprinant ryšius su parlamentais Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, taip pat keičiantis geriausios patirties pavyzdžiais, susijusiais su priemonėmis, kuriomis skatinama atstovaujamoji ir dalyvaujamoji demokratija, įskaitant dalyvaujamuosius biudžetus; teisinė valstybė, demokratija ir geras valdymas turi būti būtinos ES finansavimo sąlygos;
11. naudoti įrodymais pagrįstas analizes siekiant stebėti ir skatinti vietos ir regionų kompetencijos ir subnacionalinių finansų decentralizavimą, taip pat vietos demokratijos veikimą ES;
12. sukurti skaitmenines priemones, skirtas nustatyti politikos ir finansų kompetencijos sritis, naudojantis sąveika su esamomis ES, nacionalinių ir tarptautinių organizacijų priemonėmis;
13. remti ir skatinti svarbų vietos ir regionų valdžios institucijų, esančių pirmosiose gretose kovojant su COVID-19 pandemija ir ekonomikos bei socialinėmis krizėmis, darbą. Pandemija rodo, kaip svarbu tinkamai taikyti aktyvaus subsidarumo principą, taip pat išryškina, viena vertus, svarbų vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir, kita vertus, koordinavimo ir paramos Europos lygmeniu poreikį;
14. nagrinėti naujas ES politikos iniciatyvas, siekiant užtikrinti, kad jos apimtų teritorinį aspektą ir atitiktų ES pridėtinės vertės reikalavimą, atsižvelgiant į Subsidarumo, proporcingumo ir veikimo mažiau, bet efektyviau darbo grupės rekomendacijas ir geresnio reglamentavimo gaires;
15. mažinti regionų ir miestų administracinę naštą ir įgyvendinimo išlaidas, primygtinai reikalaujant supaprastinti teisės aktus ir įspėjant apie vadinamojo perteklinio reglamentavimo praktiką apskritai;
16. stiprinti bendradarbiavimą su Europos Komisija, Europos Parlamentu ir Europos Vadovų Taryba, be kita ko, pasitelkiant regioninių centrų tinklą ir Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformą, kad ES politika būtų rengiama veiksmingiau, remiantis įrodymais pagrįsta grįžtamąja informacija iš atitinkamų vietos ir regionų suinteresuotųjų subjektų;

17. pabrėžti vietos savivaldos svarbą Europos Sąjungoje, ES šalyse kandidatėse ir potencialiose šalyse kandidatėse, taip pat Rytų bei Viduržemio jūros regiono kaimyninėse šalyse partnerėse;
18. remti ES pasaulinius veiksmus propaguojant tokias vertybes ir principus kaip, be kita ko, žmogaus teisės, demokratija, teisinė valstybė, darnus vystymasis ir socialinė įtrauktis, glaudžiai bendradarbiaujant su Viduržemio jūros regiono ir Rytų šalimis partnerėmis;
19. skatinti regionų parlamentus dalyvauti bandomajame RK ir CALRE projekte, siekiant pradėti politines diskusijas svarbiausiais ES klausimais, pavyzdžiui, dėl Europos Komisijos metinių darbo programų rengimo;
20. užtikrinti, kad ES remtų veiksmingą jaunimo dalyvavimą ir įsitraukimą, be kita ko, vykdant struktūrizuotą bendradarbiavimą su ES jaunimo reikalų koordinatoriumi, stiprinti tokias priemones kaip Jaunimo garantijų iniciatyva, siekiant pagerinti kokybiško užimtumo ir švietimo perspektyvas, ir sukurti Europos vaiko garantijų sistemą;
21. tęsti bendradarbiavimą su jaunaisiais išrinktais politikais įgyvendinant RK Jaunųjų išrinktų politikų (JIP) programą, kad būtų užmegzti ryšiai, kurie padės būsimums vietos ir regionų išrinktų politikų kartoms geriau susipažinti su Europos ir nacionaliniais politikos formavimo procesais;
22. skatinti mūsų vietos, regionų, nacionalinę ir europinę tapatybę ir populiarinti įvairias kalbas bei tradicijas, kurios yra Europos kultūros paveldo dalis; pabrėžti, kad kultūros ir kūrybos sektoriai, kurie vietos ekonomikoje atlieka ne tik darbdavių vaidmenį, bet ir prisideda prie bendruomenių socialinio gyvenimo, labai nukentėjo nuo pandemijos ir jiems reikia paramos; prisidėti prie Naujosios Europos kultūros darbotvarkės, be kita ko, įvairiuose ES fonduose integruojant kultūrai skirtas investicijas, taip pat stiprinant kultūros ir kitų politikos sričių, pavyzdžiui, turizmo, regioninės politikos, švietimo, jaunimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų sinergiją;

suprasti esminius visuomenės pokyčius, kuriuos kuriant atsparias regionų ir vietos bendruomenes sukelia skaitmeniniai, aplinkos ir demografiniai iššūkiai, ir į juos reaguoti.

Dabartinė su klimato kaita susijusi pertvarka, skaitmeninė pertvarka, demografiniai pokyčiai ir vidaus bei išorės migracijos srautų pasekmės daro didžiulį poveikį kiekvienam Europos regionui, miestui, miesteliui ir kaimui. Kiek tai susiję su šiuo antruoju prioritetu, RK turės išnagrinėti ir nustatyti sprendimus, kuriais vietos ir regionų valdžios institucijoms bus sudarytos sąlygos spręsti klausimus, susijusius su šiomis visuomenės permainomis vietovėse, kuriose žmonės gyvena. Kilus COVID-19 pandemijai reikia apsvarstyti, kaip tinkamai spręsti šias problemas – tuo tarpu Europa ir valstybės narės demonstruoja, kaip toli yra pasirengusios žengti gelbstint gyvybes ir ekonomiką. Dėl dabartinės krizės auga poreikis nuodugnai apsvarstyti Europos Sąjungos politiką, kompetencijų ir jos bendrą

veikimą. Todėl RK palankiai vertina svarbias diskusijas dėl visų ES politikos sričių, kurios bus rengiamos konferencijos dėl Europos ateities metu, ir laukia bendros diskusijos ir svarstymų, atsižvelgiant į subsidiarumo principą. Siekdamas įgyvendinti šią užduotį, RK pasitelks savo narių ir suinteresuotųjų subjektų teisėkūros, politikos ir strateginį darbą ir prisidės prie Europos žaliojo kurso ir JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo. Šią veiklą papildys RK vadovaujama komunikacijos kampanija. Prie šio prioriteto įgyvendinimo taip pat prisidės metinis vietos ir regioninis barometras.

RK pirmenybę teiks šioms pagrindinėms priemonėms:

23. skatinti COVID-19 pandemijos krizės planą, pagrįstą darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimu vietos ir regionų lygmeniu, taip pat Europos žaliojo kurso iniciatyvomis;
24. prisidėti prie anglies dioksido išmetimo mažinimo iki 2030 m. tikslų, kuriais siekiama iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui, skatinant plataus užmojo ir ryžtingus vietos ir regionų veiksmus pagal Klimato paktą ir kitas atitinkamas vietos ir regionų darnaus vystymosi iniciatyvas;
25. skatinti naudoti pažangiosios specializacijos strategijas ir kitas priemones stiprinant Europos partnerystes ir vietos viešojo bei privataus sektorių bendradarbiavimą, kad būtų gerinama profesinė kompetencija ir kvalifikacijos galimybės tose srityse, darbo vietose ir technologijų sektoriuje, kurie būtini siekiant užtikrinti didesnę tvarumą, pridėtinę vertę ir atsparumą vietos ir regionų lygmeniu;
26. prisidėti prie plataus užmojo ES aplinkos politikos, užtikrinant šios politikos integravimą į visas aplinkosaugos veiksmų programas; užtikrinti, kad rengiant ir įgyvendinant tris pagrindinius Europos žaliojo kurso aplinkosaugos prioritetus – biologinės įvairovės išsaugojimą, žiedinės ekonomikos kūrimą ir nulinės taršos tikslą – būtų tinkamai įtrauktos vietos ir regionų valdžios institucijos; planuoti tokią aplinkos ir klimato politiką, kuri būtų tinkama praktiškai įgyvendinti visose bendruomenėse;
27. formuoti ir remti Klimato pakto rengimą koordinuotomis ir kompleksinėmis priemonėmis ir iniciatyvomis, įskaitant vietos lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus ir politinius įsipareigojimus regionų ir miestų lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad jis būtų grindžiamas daugiapakopiu valdymu ir veiksminga gerosios patirties sklaida ir kad nė vienas asmuo ar regionas nebūtų paliktas nuošalyje;
28. numatyti, kokį poveikį energetikos, judumo ir skaitmeninės transformacijos turės mūsų bendruomenėms; rengti strategijas ir remti greitą jų įgyvendinimą, kad būtų kuo labiau padidintas teigiamas ir sumažintas neigiamas jų poveikis poveikis vietos lygmeniu;

29. remti vietos atsparumą prisitaikant prie klimato kaitos ir didinti vietos pajėgumus reaguoti į ekstremalias oro sąlygas, kurios vis dažnėja ir intensyvėja, visų pirma teikiant reikiamus išteklius vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad jos galėtų valdyti nelaimes pagal ES civilinės saugos mechanizmą, ir naudojantis ES solidarumo fondu;
30. padėti parengti nulinės taršos tikslą siekiant aplinkos be toksinių medžiagų ir parengti regionų ir vietos valdžios institucijas įgyvendinti plataus užmojo ES vandens, oro ir dirvožemio nulinės taršos veiksmų plano tikslus ir padėti joms juos įgyvendinti; prisidėti prie judumo mieste dokumentų rinkinio peržiūros remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant tvaraus judumo mieste planus, ir parengti viešojo transporto institucijas reaguoti į išorės grėsmes, kylančias saugių ir patikimų judumo paslaugų teikimui;
31. užtikrinti, kad rengiant, vertinant ir įgyvendinant nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, nacionalines ilgalaikes strategijas ir nacionalines ilgalaikes renovacijos strategijas, valstybėse narėse vykstančiuose daugiapakopiuose dialoguose klimato ir energetikos klausimais būtų tinkamai atsižvelgiama į vietos ir regionų valdžios institucijų nuomonę ir indėlį;
32. remti Europos Komisiją rengiant ir sėkmingai įgyvendinti iniciatyvą „Renovacijos banga“ ir siekti, kad ji atsidurtų atsigavimo po pandemijos strategijos centre;
33. remti Europos Komisijos siekį nustatyti produktų, dėl kurių nenaikinami miškai, ženklimą ir apsaugoti bei atkurti miškus visame pasaulyje;
34. spręsti skaitmeninės atskirties problemą ir skatinti didesnę skaitmeninį mokymąsi ir vietos bei regioninių viešųjų paslaugų skaitmeninimą, be kita ko, pasitelkiant 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programą, kad būtų sumažinta administracinė našta ir skatinamas tvarus vietos verslo ir atsparios ekonomikos augimas, taip pat prisidedama prie tvaresnės ir ekologiškesnės Europos kūrimo;
35. remti visų asmenų skaitmeninio raštingumo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis įgūdžių ugdymą regioniniu ir vietos lygmenimis ir dirbti kuriant Europos sistemą, skirtą į žmogų orientuotam ir patikimam dirbtinio intelekto diegimui;
36. raginti Europos Komisiją, ES valstybes nares ir jų regionus bei miestus teikti paramą, kad būtų paspartintas švietimo ir mokymo sistemų modernizavimas ir skaitmeninimas, įskaitant būtinas investicijas į švietimo infrastruktūrą, įrangą ir paramą užimtumui vietos ekonomikoje; prisidėti prie pastangų atnaujinti programos „Erasmus +“ ir Europos solidarumo korpuso veiklą. Europos švietimo erdvė ir atnaujinta Europos įgūdžių darbotvarkė yra dvi svarbios veiksmų ir paramos kryptys, kurias reikėtų remti pagal būsimą programą „Erasmus“;

37. gerinti plačiajuostį ryšį ir diegti 5G ryšį vietos ir regionų lygmeniu tiek miesto, tiek kaimo vietovėse, nustatant būsimus investicijų poreikius;
38. užtikrinti, kad regionų ir vietos valdžios institucijos galėtų prisidėti prie būsimos strategijos „nuo lauko iki stalo“ ir ja pasinaudoti; inicijuoti vietos maisto tarybų steigimą, susieti maisto gamintojus ir vartotojus, skatinti sveiką mitybą ir didinti informuotumą apie maisto švaistymą; spręsti ūkių finansinių poreikių klausimą, kad būtų galima įgyvendinti būtinas priemones klimato, aplinkos ir biologinės įvairovės srityse;
39. spręsti augančią protų nutekėjimo problemą ir stiprinti regionines inovacijų ekosistemas skatinant teritorinę sanglaudą, gerovės ekonomiką ir mokslinius tyrimus bei inovacijas, be kita ko, teikiant paramą pagal programą „Europos horizontas“, ESI fondus ir įvairias nacionalines finansavimo priemones; kuo greičiau pradėti teritorines prognozavimo iniciatyvas, taip pat veiklą, kuria siekiama stiprinti regionų ir miestų socialinį, ekonominį ir su sveikata susijusį atsparumą;
40. Prisidėti prie Bendros Europos demografinių pokyčių strategijos, kuri apimtų visus demografinius iššūkius ir būtų plataus masto, koordinuotas ir visapusiškas ES atsakas į demografines problemas, nes tai yra kompleksinis klausimas, darantis poveikį visoms ES politikos sritims;
41. užtikrinti, kad ES parengtų išsamią, humanitarinę ir teisingą migracijos politiką ir nepalikėtų savo valstybių narių, pasienio regionų, salų ir atokiausių regionų likimo valioje sprendžiant migracijos krizę, nes tai yra ir Europos, ir nacionalinis klausimas, ir remti vietos ir regionų valdžios institucijų keitimąsi geriausia patirtimi migrantų integracijos srityje;
42. regionų ir vietos lygmeniu prisidėti prie ES migracijos politikos, įskaitant integraciją, teisingas grąžinimo procedūras ir prieglobsčio politiką, reformos, kad būtų galima tinkamai reaguoti į dabartines ir būsimas migracijos tendencijas; šalinti pagrindines migracijos priežastis bendradarbiaujant su kilmės ir tranzito šalimis ir siekiant padėti tiems, kuriems reikia humanitarinės apsaugos; apsaugoti ES išorės sienas; užkirsti kelią neteisėtai migracijai ir kovoti su prekyba žmonėmis;
43. vietos ir regionų lygmeniu skatinti pagarbos teisinei valstybei kultūrą, kaip būtiną Europos integracijos proceso sąlygą ir kaip vieną iš pagrindinių ES vertybių, įtvirtintų Sutartyse ir būdingų valstybių narių konstitucinėms tradicijoms;
44. raginti ES, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais ir nacionalinėmis sistemomis, išsaugoti darbo vietas ir užtikrinti ekonomikos atsigavimą, grindžiamą didėjančia socialine ekonomine

konvergencija ir geresnėmis socialinėmis teisėmis ir darbo sąlygomis visiems, įskaitant tuos, kurie dirba naujų formų darbą, pavyzdžiui, darbą platformose ir trumpų projektų ekonomikoje, taip pat darbuotojus tradicinėje ekonomikoje, labai mažose įmonėse ir kultūros sektoriuje; pripažinti, kad du trečdalius visų darbo vietų sukuria MVĮ, kurių dauguma yra gerai įsitvirtinusios vietos bendruomenėse, todėl jos yra labai svarbi Europos socialinės struktūros dalis. RK toliau propaguoja VER ir kitą Europos masto veiklą, kuria siekiama plėtoti ir didinti verslumą, ypač jaunimo;

45. Sudaryti palankesnes sąlygas miestų ir regionų vystomajam bendradarbiavimui ir skatinti JT darnaus vystymosi tikslus, siekiant įgyti pirmąjį vaidmenį padedant spręsti tokias pasaulines problemas kaip konfliktai ir politinis nestabilumas, ekonominis nestabilumas, migracija ir klimato kaita;
46. keistis gerąja patirtimi su narystės siekiančių šalių ir ES kaimyninių šalių partnerių, taip pat globaliųjų Pietų šalių vietos ir regionų valdžios institucijomis ir sudaryti joms palankesnes sąlygas gauti tikslinę ES paramą;

Užtikrinti, kad Europos Sąjunga nuolat būtų naudinga savo gyventojams ir jų gyvenamosioms vietoms ir kaip pagrindine vertybe remtųsi socialine, ekonomine ir teritorine sanglauda

RK uždavinys bus užtikrinti, kad įgyvendinant Europos Sąjungos politiką, kuri daro poveikį žmonėms ir jų gyvenamosioms vietoms (teritorinė politika), būtų atsižvelgiama į ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą. Siekdamas įgyvendinti šią užduotį, RK pasitelks savo narių, partnerių ir suinteresuotųjų subjektų teisėkūros, politikos ir strateginį darbą. Jis ir toliau remsis sanglaudos aljanso telkimu, parodydamas sanglaudos, kaip politikos ir pagrindinės vertybės, kuria grindžiama visų sričių ES politika, pridėtinę vertę. Vykdamas šį darbą daugiausia dėmesio bus skiriama ES ekonomikos atgaivinimo plane numatytam regionų ir miestų vaidmeniui. Siekti šio tikslo taip pat padės Europos regionų ir miestų savaitė ir metinis vietos ir regionų barometras.

RK pirmenybę teiks šioms pagrindinėms priemonėms:

47. pritarti daugiametei finansinei programai (DFP), kaip pagrindinei Europos solidarumo priemonei, kuri atitiktų ES užmojų įgyvendinti visus savo prioritetus, suteiktų pridėtinės vertės, būtų skaidresnė ir suprantamesnė piliečiams ir apimtų JT darnaus vystymosi tikslus, Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą ir naujus Europos žaliajame kurse nustatytus prioritetus;
48. padėti stiprinti sanglaudos politiką, kuri yra labai svarbi nuo pat ES pradžios, pažangiai naudojant Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšas ir taip užtikrinant didelį poveikį visiems Europos regionams;

49. toliau skatinti stiprią ir veiksmingą ES sanglaudos politiką, skirtą visiems ES regionams, kuri būtina ne tik siekiant padėti miestams ir regionams atsigaivinti po COVID-19 krizės, bet ir spręsti kitas svarbias problemas, turinčias stiprų teritorinį aspektą ir netolygų poveikio pasiskirstymą įvairiuose Europos regionuose ir miestuose ir tarp jų, visų pirma susijusias su klimato kaita ir perėjimu prie anglies dioksido neišskiriančios ekonomikos, skaitmenine transformacija, demografiniais pokyčiais ir migracija;
50. pabrėžti, kad reikia tinkamai ir stabiliai finansuoti ES sanglaudos politiką ir bendrą žemės ūkio politiką, kad būtų pasiektas visapusiškas jų tikslas, taip pat remti vietos ekonomiką bei vietos ir regionų valdžios institucijas joms veiksmingai naudojant šiuo metu Europos ekonomikos gaivinimui skiriamus išteklius;
51. atsižvelgiant į numatomą asimetrišką COVID-19 krizės teritorinį poveikį, raginti skirti lėšų regionų ir vietos lygmeniu iš naujojo ekonomikos gaivinimo fondo; užtikrinti, kad naujoji priemonė nebūtų kuriama sanglaudos politikos biudžeto sąskaita ir kad investicijos būtų derinamos su ES finansavimu, siekiant kuo labiau padidinti svėro poveikį ir išvengti susiskaidymo ir centralizavimo;
52. pabrėžti, kad dėl COVID-19 pandemijos ES turi stiprinti sveikatos saugumą ir didinti nuosavus sveikatos ir medicinos priemonių išteklius, įskaitant asmenines apsaugos priemones. Kartu reikia sukurti teisingas sąlygas, kad būtų galima greitai ir lengvai vykdyti pirkimus arba greitai ir lengvai pradėti gamybos procesus. Be to, būtina remti vietos ir regionų valdžios institucijas joms stiprinant savo reagavimo į ekstremaliąsias situacijas ir nelaimės pajėgumus. Kadangi regionų ir vietos valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo teikiant viešąsias sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas piliečiams, RK ragins užtikrinti koordinuotus ES veiksmus ir paramą nacionalinėms, regioninėms ir vietos pasirengimo nelaimėms struktūroms siekiant reaguoti į grėsmes sveikatai ir krizines situacijas laikantis subsidarumo principo;
53. užtikrinti ekonomikos ciklo atsparumą stiprinant Europos gamybos grandinių teritorinę konvergenciją;
54. raginti naudotis tvarios miestų plėtros strategijomis siekiant skatinti ekonomikos augimą, darbo vietų kūrimą bei deramą darbą ir socialinę įtrauktį, laikantis atnaujintos Leipcigo chartijos ir ES miestų darbotvarkės tikslų;
55. dirbti siekiant atnaujinti ekonomikos valdymo sistemą, taip pat ir Stabilumo ir augimo pakto (SAP), remiantis per krizę įgyta patirtimi, kad būtų patobulintos ES fiskalinės taisyklės nustatant subalansuoto biudžeto taisyklę tvarioms investicijoms, įskaitant bendrą struktūrinių ir investicijų fondų finansavimą pagal pagrindinį tvaraus finansų planavimo tikslą;

56. stebėti pandemijos poveikį ir jos neigiamus padarinius ilgalaikiam užimtumui visoje ES vietos ir regionų ekonomikoje; pabrėžti, kad svarbu persvarstyti ES pramonės ir verslo strategijas ir sutelkti dėmesį į augimo tvarumo aspektus, kad ekonomika greitai atsigauntų; skatinti novatoriškas ekosistemas, socialinę ekonomiką bei pažangiąją specializaciją ir remti teritorinę pramonės politiką;
57. stebėti, kaip taikomas Partnerystės elgesio kodeksas, siekiant užtikrinti visapusišką vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą rengiant 2021–2027 m. partnerystės susitarimus ir programas. Partnerystės ir daugiapakopio valdymo principai taip pat turėtų būti įkvėpimo šaltinis valdant Europos semestrą;
58. raginti miestams ir regionams suteikti tiesioginę prieigą prie ES finansavimo siekiant įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos dalyvautų rengiant teisingos pertvarkos planus ir įgyvendinant Teisingos pertvarkos fondą;
59. užtikrinti, kad regionai, miestai ir pavieniai asmenys galėtų pasinaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų supaprastinimo priemonėmis; remti kovą su netinkamu ES lėšų valdymu ir sukčiavimu ir jų prevenciją;
60. prisidėti prie bendrosios rinkos veikimo stiprinimo ir gerinimo ne tik nustatant kliūtis keturioms laisvėms vietos ir regionų lygmeniu ir skatinant supaprastinti administracines procedūras, bet ir reikalaujant, kad vietos ir regionų valdžios institucijos iš esmės prisidėtų įgyvendinant bendrosios rinkos taisykles ir užtikrinant jų vykdymą; atsižvelgiant į tai, pabrėžti didžiulį judėjimo laisvės poveikį bendrajai rinkai ir atsargiai vertinti tolesnį šios rinkos susiskaidymą;
61. išplėsti sanglaudos aljansą siekiant sutelkti viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotuosius subjektus, kad šie skatintų sanglaudos politiką ir parodytų pridėtinę vertę, kurią ES atneša kiekvienam piliečiui ir demokratijos principams, stebint ES finansuojamų investicijų poveikį ir apie jį informuojant;
62. stebėti laikinąją valstybės pagalbos sistemą ir vėlesnes panašaus tikslo priemones, kad būtų galima teikti tikslinę paramą darbo vietų išsaugojimui sektoriuose ir regionuose, kurie ypač nukentėjo nuo pandemijos; pabrėžti, kad šiomis aplinkybėmis lankstesnėmis valstybės pagalbos taisyklėmis būtų siekiama „pašalinti didelius valstybės narės ekonomikos sutrikimus“ ir kad šis motyvas nepasikeis ir po 2020 m. gruodžio mėn., kai baigs galioti laikinoji sistema; todėl raginti Komisiją pasirengti išplėsti laikinąją sistemą arba leisti taikyti panašias lankstumo priemones siekiant padėti atsigausti nuo krizės nukentėjusiems sektoriams ir regionams;

63. remti informacijos, susijusios su viešųjų pirkimų procedūrų lankstumu, rinkimą ir sklaidą, nes dabartinėmis aplinkybėmis jos suteikia perkančiosioms organizacijoms galimybę naudoti derybų procedūrą taikant mažesnius procedūrinius reikalavimus;
64. remti ES kaimo vietovių darbotvarkę siekiant kompensuoti gyventojų skaičiaus mažėjimą ir išvengti skurdo rizikos šiuose regionuose, taip pat laikytis subalansuoto ir visapusiško požiūrio į Europos teritorinį vystymąsi;
65. imtis aktyvių tolesnių veiksmų, susijusių su RK veikla pažangiųjų kaimų klausimu, ir propaguoti šią koncepciją Europos institucijose; skatinti kaimo vietovėms skirtas inovacijų ir modernizavimo iniciatyvas ir priimti tvaraus ir pažangaus judumo strategiją pagal Pažangiųjų turizmo vietovių programą;
66. primygtinai reikalauti, kad krizės atveju, kai sienos turėtų būti laikinai uždarytos arba atidžiau stebimos, ES ir jos valstybės narės susitartų dėl bendrų privalomų taisyklių ir procedūrų, kuriomis būtų užtikrinta ES judėjimo laisvė; pažymėti, kad tarpvalstybinės ekonominės ir socialinės sritys yra labai vertingos ES;
67. pabrėžti, kad COVID-19 krizės metu vietos ir regionų subjektai, nepaisydami daugelio uždarytų sienų ir precedento neturinčių apribojimų, buvo neįtikėtinai išradingi ir rado būdų, kaip tęsti tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, parodydami tikrą Europos piliečių solidarumą. Ši krizė primena, kad Europa be sienų yra vienas iš svarbiausių Europos integracijos pasiekimų, kurį reikia apsaugoti. Dalyvavimas žmonių tarpusavio ryšiais grindžiamuose ir mažos apimties tarpvalstybiniuose projektuose, kuriais, stiprinant dalyvių tarpusavio pasitikėjimą, kuriama tarpvalstybinių tinklų struktūra ir didelio masto projektai, turėtų išlikti nuolatiniu Europos Sąjungos ir jos institucijų prioritetu;
68. išlaikyti Europos teritorinio bendradarbiavimo svarbą ir jam užtikrinti būtinus biudžeto išteklius, nes ši iniciatyva pasirodė esanti nepaprastai svarbi daugeliui regionų valdžios institucijų ne tik keičiantis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, kaip spręsti pagrindines problemas, bet ir stiprinant žmogiškuosius ryšius tarp regionų valdžios institucijų tarpvalstybiniu mastu;
69. skatinti viešąsias investicijas salose, retai apgyvendintuose ir atokiausiuose regionuose, dar labiau pritaikant valstybės pagalbos taisykles, didinant Europos bendrą finansavimą pagal sanglaudos politiką ir vystant teritorinį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis;
70. skatinti sanglaudos politikos bendros valdymo sistemos atnaujinimą, visų pirma supaprastinant administracines procedūras visais valdymo lygmenimis;

71. raginti vietoje visapusiškai įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį ir „tvirtą socialinę Europą teisingai pertvarkai užtikrinti“;
72. pritarti, kad Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, į Europos socialinių rodiklių suvestinę įtrauktų regioninį aspektą;
73. siekti, kad regioninių inovacijų ekosistemos taptų atsparesnės žalingam ateityje galinčių kilti ekstremaliųjų situacijų poveikiui, užbaigiant kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę, skirtą laisvam mokslo darbuotojų, mokslo žinių ir technologijų judėjimui, ir skatinant programos „Europos horizontas“ ir kitų ES finansavimo programų sinergiją, taip pat tęsiant sėkmingą Keitimosi žiniomis platformos ir tarpinstitucinės iniciatyvos „Mokslas ir regionai“ darbą;
74. prisidėti prie TEN-T reglamento ir su juo susijusio finansavimo peržiūros ir pabrėžti, kad būtina sukurti trūkstamas tarpvalstybinės transporto infrastruktūros jungtis, kad būtų sujungti visi Sąjungos miestai ir regionai centrinėse ir periferinėse vietovėse, įskaitant atokiausius regionus.

Europos regionų komitetas panaudos visus savo išteklius ir politinę įtaką, kad sustiprintų Europą. Gindamas savo piliečių pagrindines teises ir užtikrindamas, kad ES politika ir investicijos būtų veiksmingos ir efektyvios, Komitetas sieks pertvarkyti ES, kad ji taptų konkurencingesnė, tvaresnė, atsparesnė ir atitiktų jos piliečių lūkesčius.

2020 m. liepos 1 d., Briuselis

Europos regionų komiteto
pirmininkas

Apostolos Tzitzikostas
